

Asia: Lausuntopyyntö ehdotuksesta eräiden valtioneuvoston asetusten muuttamisesta liittyen oppivelvollisuuden laajentamiseen ja tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen

Ammattiliitto Pron lausunto:

Ammattiliitto Pro kannattaa oppivelvollisuusiän nostamista ja toisen asteen maksuttomuutta. Koulutus ja osaaminen ovat Suomen hyvinvoinnin, taloudellisen kasvun ja kilpailukyvyn keskeiset kulmakivet. Pro pitää lakiluonnosta erittäin tärkeänä työllisyyden ja koulutuksellisen tasa-arvoisuuden näkökulmasta. Ehdotetut linjaukset nostavat kansalaistemme osaamistasoa, parantavat työn ja osaamisen kohtaantoa, pidentävät työuria sekä ehkäisevät nuorten syrjäytymistä. Toisen asteen koulutuksen ulkopuolelle jääminen heikentää nuoren tulevaisuuden työmarkkina-asemaa tuntuvasti. Korkeammalla osaamistasolla on myös yhteys uusien innovaatioiden ja korkean osaamistason työpaikkojen syntyyn. Oppivelvollisuusiän nosto on siksi erittäin arvokas ja kannatettava tavoite.

Parannusehdotukset oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyvistä asetuksista

Ammattiliitto Pro haluaa nostaa esille muutaman parannusehdotuksen Suomen hallituksen ja eduskunnan pohdintaan oppivelvollisuuden laajentamiseen ja tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen liittyvien ehdotettujen asetusten sisällöstä.

Ammattiliitto Pro katsoo, että lausuntopyynnössä esitetyt yksityiskohtaiset perustelut (10 a § Opetuksen ja ohjauksen riittävän määrän arviointi) ovat ristiriidassa Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 61 § kohdan tavoitteiden ja ohjauksen laadun ja määrän toteutumisen kanssa.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 61 §:n mukaan opiskelijalla on oikeus saada eri oppimisympäristöissä sellaista opetusta ja ohjausta, joka mahdollistaa tutkinnon perusteiden mukaisten ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamisen.

Mainittuun momenttiin esitetään oppivelvollisuuden laajentamista koskevassa hallituksen esityksessä lisättäväksi säännös perustutkintokoulutuksen opiskelijan tarvitseman opetuksen ja ohjauksen määrän arvioinnista henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) laadinnan yhteydessä.

10 a §. Opetuksen ja ohjauksen riittävän määrän arviointi

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 61 §:n mukaan opiskelijalla on oikeus saada eri oppimisympäristöissä sellaista opetusta ja ohjausta, joka mahdollistaa tutkinnon perusteiden mukaisten ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamisen

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin myös, että säännöstä ei sovellettaisi työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa. Työpaikoilla annettavassa ohjauksessa ohjaustuntien määrää on vaikea ennalta määrittää, koska ohjaus tapahtuu työtehtävien yhteydessä tarpeen ja tilanteen mukaan.

Ammattiliitto Pro lausuu, että säännöstä tulee noudattaa myös työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa. Opetuksen ja ohjauksen riittävän määrän varmistamiseksi on asetustasolla lisäksi määrättävä, että oppilaitoksen ja työpaikan on nimettävä työpaikkaohjaaja ennen opiskelijan siirtymistä työpaikalle suorittamaan tutkintoon liittyviä opintoja. Ohjaustarve ja sen määrä tulee määritellä myös työpaikoilla tapahtuvassa ohjauksessa etukäteen, kuten muutenkin tässä asetuksessa.

Ammattiliitto Pro painottaa, että nimenomaan työpaikalla tapahtuvan oppimisen laadun parantaminen edellyttää seurantaa sekä suunnittelua erityisesti ohjauksen osalta. Erityisesti työpaikalla tapahtuva oppiminen vaatii laadukasta ohjausta ja suunnittelua, miten tavoitteena olevat osaamisvaatimukset tutkintotasolla saavutetaan.

Lopuksi

Näiden huomioiden saattelemana Ammattiliitto Pro kiittää Suomen hallitusta suomalaisen osaamisen huomioonottavasta ja yksilöiden sekä kansantalouden näkökulmasta erittäin tärkeästä lakipaketista. Ammattiliitto Pro toivoo lakiluonnoksen etenevän laiksi eduskuntakäsittelyssä huomioiden parannusehdotukset.